

PASTIERSKY LIST

bratislavského arcibiskupa metropolitu
MONS. STANISLAVA ZVOLENSKÉHO

K SVIATKU SV. MARTINA Z TOURS V ROKU 2024

Milí bratia a sestry,

v súčasnosti sa často stretávame s témou ochrany životného prostredia. Je potrebné chrániť priestor, v ktorom sa odohráva náš život. Je správne starať sa o to, aby sme dýchali čistý vzduch, aby sme mohli piť zdravú vodu, aby sme sa pohybovali v prirodzenom prostredí.

Keď sa však zamyslíme hlbšie, uvedomíme si, že životné prostredie každého z nás má aj duchovný rozmer. Naším životným prostredím sú aj naše duchovné jestvovanie, naše srdce, svedomie každého z nás, naše vzťahy s inými osobami a samozrejme náš vzťah s naším Pánom.

Preto sme tu, zúčastňujeme sa na svätej omši, počúvame slová Svätého písma, rozmyšľame nad nimi, aby sme v sile Ježišovho duchovného chleba očistili a posilnili naše srdcia a svedomia, naše duchovné životné prostredie.

Texty Svätého písma dnešnej nedele nám predstavujú postavy dvoch vdov ako vzorov viery. Sú nám predstavené súbežne: jedna v prvom čítaní z Prvej knihy kráľov (17, 10-16), druhá v úryvku z Evanjelia podľa svätého Marka (Mk 12, 41-44). Obe tieto ženy sú veľmi chudobné a práve v tomto stave preukazujú veľkú vieru v Boha.

Prvá sa objavuje v cykle príbehov o prorokovi Eliášovi. V čase hladu Eliáš dostal od Pána príkaz, aby sa vydal do okolia Sidonu, teda mimo Izraela, na pohanské územie. Tam stretol jednu vdovu a prosil ju o trochu vody na pitie a chleba. Žena odpovedala, že jej zostala len hrst' múky a trochu oleja, ale nakoľko prorok naliehal a sľúbil jej, že ak ho vypočuje, múka a olej jej nebudú chýbať, vypočuła ho a bola odmenená.

Druhú vdovu, tú z evanjelia, si všimol Pán Ježiš v Jeruzalemskom chráme pri pokladnici, kam ľudia dávali svoje dary pre chrám. Ježiš videl, že táto žena vhodila do pokladnice dve mince; zavolať si učeníkov a vysvetlil im, že jej obeta je väčšia ako obeta bohatých, pretože kým tí dávali zo svojho prebytku, vdova obetovala „všetko, čo mala, celé svoje živobytie“ (Mk 12,44).

Z týchto dvoch biblických príbehov, tak ako ich máme postavené vedľa seba, môžeme získať cenné poučenie o viere. Viera sa ukazuje ako vnútorný postoj tých, ktorí svoj život zakladajú na Bohu, na jeho slove a úplne mu dôverujú. Sociálne postavenie vdovy bol v čase Pána Ježiša samo o sebe stavom veľkej núdze. Preto sú vo Svätom písme, ako hovorí pápež Benedikt XVI., vdovy a siroty ľuďmi, o ktorých sa Boh osobitne stará: stratili pozemskú oporu, ale Boh zostáva ich Manželom, ich Rodičom.

Sväté písmo však prináša posolstvo, že objektívny stav sociálnej núdze, v tomto prípade byť vdovou, sám o sebe nestačí: Boh chce naše slobodné príľnutie k viere, ktoré sa prejavuje láskou k nemu a k blížnemu. Nikto nie je taký chudobný, aby nemohol niečo dať.

Obe naše dnešné vdovy prejavujú svoju vieru tým, že vykonávajú gesto lásky: jedna voči prorokovi a druhá darom v chráme. Obe takto potvrdzujú nerozlučnú jednotu medzi vierou a láskou, ako aj medzi láskou k Bohu a láskou k blížnemu.

Zajtra, 11. novembra, slávime sviatok patróna našej arcidiecézy a našej katedrály v Bratislave svätého Martina z Tours. Je to jeden z najznámejších a najuctievanejších svätcov v Európe. Narodil sa z pohanských rodičov v Panónii, dnešnom Maďarsku, okolo roku 316. Otec ho nasmeroval na vojenskú kariéru. Ešte ako tínedžer sa Martin stretol s kresťanstvom a po prekonaní mnohých ťažkostí sa zapísal medzi katechumenov, aby sa pripravil na krst. Sviatosť krstu prijal vo svojich dvadsiatich rokoch, ale aj tak musel dlho zostať v armáde, kde vydával svedectvo o svojom novom spôsobe života: bol úctivý a chápavý ku každému, k podriadeným sa správal ako k bratom a vyhýbal sa vulgárnym zábavám. Po skončení vojenskej služby odišiel do Poitiers¹ vo Francúzsku k svätému biskupovi Hilárovi. Ten ho neskôr vysvätil za diakona a neskôr za presbytera. Martin si následne zvolil mníšsky spôsob života a spolu s niekoľkými žiakmi založil najstarší známy kláštor v Európe, v Ligugé². Asi o desať rokov neskôr ho veriaci z Tours, ktorí zostali bez duchovného otca, zvolili za svojho biskupa. Odvtedy sa Martin s horlivým zápalom venoval evanjelizácii vidieka a výchove duchovenstva. Hoci sa mu pripisujú mnohé zázraky, svätý Martin sa najviac preslávil skutkom bratskej lásky. Ešte ako mladý vojak stretol na ulici chudobného muža, ktorý sa triasol od zimy. Potom vzal svoj vlastný plášť a mečom ho rozťal na dve polovice a polovicu dal tomuto mužovi. V noci sa mu vo sne zjavil Ježiš, usmievajúci sa, zabalený do toho istého plášťa. Svätý Martin uskutočnil a vo svojom živote neustále uskutočňoval nerozlučnú jednotu medzi vierou a láskou, ako aj medzi láskou k Bohu a láskou k blížnemu.

Tento rok vo viacerých krajinách výdatné a prudké dažde spôsobili veľmi veľké škody a aj straty na životoch. V ostatných dňoch sme mohli sledovať veľké spustošenie, ktoré spôsobili prudké dažde v regióne mesta Valencia v Španielsku. Nie je tomu tak dávno, čo sa dotkli aj nášho územia. Ale mohli sme sledovať v médiách, že škody, ktoré spôsobili prudké dažde na severnej Morave sú neporovnateľne väčšie.

A pretože v Bratislavskej arcidiecéze každý rok napodobňujeme nášho patróna svätého Martina osobitnou zbierkou, v tomto roku chceme prejaviť blízkosť a pozornosť rodinám, ktoré stratili svoje bývanie následkom prudkých dažďov a záplav na severnej Morave na území Ostravsko – opavskej diecézy. Je veľmi užitočné, aby sme sa aj my pridali k tým, ktorí pomáhajú rodinám, ktoré stratili svoje domovy.

---

¹ čítaj: Puatjé.

² čítaj: Ligyžé.

V súvislosti s ničivými prejavmi v prírode je správne uvažovať, akým spôsobom človek prispieva k zmene klimatických podmienok a akým spôsobom má uskutočňovať ochranu prirodzeného životného prostredia. Vonkajšia ekológia však pramení v ekológii ducha. Všeobecne sa uznáva, že mnohé problémy pramenia nielen z nesprávneho zaobchádzania s prírodou, ale aj z vnútorného chaosu, nedostatku sebapoznania a z nadmernej orientácie na materiálne ciele, zo straty vzťahu so Stvoriteľom.

My sa však obnovujeme v úsilí o ekológiu ducha, aby naše vnútorné prostredie, naše srdcia, svedomie každého z nás, bolo zamerané na to, na čo poukazuje Pán Ježiš v dnešnom evanjeliu, aby sme uskutočňovali nerozlučnú jednotu medzi láskou k Bohu a láskou k blížnemu.

Už vopred vám ďakujem za vaše osobné svedectvo jednoty medzi vierou a láskou a za vašu účasť na Svätomartinskej zbierke.

Svätý Otec pápež František z príležitosti sviatku svätého Martina 11. novembra 2020 uverejnil na Twitteri toto krátke posolstvo: „Liturgia dnes slávi pamiatku svätého Martina, biskupa z Tours, veľkého pastiera Cirkvi, ktorý sa vyznačoval evanjeliovou láskou k chudobným a ľuďom na okraji spoločnosti. Nech nás jeho príklad učí byť stále odvážnejšími vo viere a štedrejšími v láske.“³

V duchu posolstva pápeža Františka kráčajme v našom živote podľa príkladu svätého Martina, aby sme boli odvážnejší vo viere a štedrejší v láske.

K tomu nech vás žehná všemohúci Boh, Otec, Syn a Duch Svätý.

✠ **Mons. Stanislav Zvolenský**
bratislavský arcibiskup metropolita

PASTIERSKY LIST SA V BRATISLAVSKEJ ARCIDIECÉZE ČÍTA NAMIESTO HOMÍLIE
PRI VŠETKÝCH SVÄTÝCH OMŠIACH V NEDEĽU 10. NOVEMBRA 2024.

³ <https://it.zenit.org/2020/11/11/san-martino-carita-evangelica-verso-i-poveri-e-gli-emarginati/>